

Doctrina - Podještědské gymnázium, s.r.o.

Oddíl E – učební osnovy
XI.1.C

FYZIKA

XI.1.C – Fyzika

Charakteristika předmětu: FYZIKA ve čtyřletém gymnáziu

Obsah předmětu

Vyučovací předmět fyzika vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda RVP-G. Svým vzdělávacím obsahem rozvíjí znalosti a dovednosti z předmětu fyzika. Realizuje průřezové téma Environmentální výchova. Podrobně popisuje jevy probíhající v přírodě (při nichž nedochází ke změně chemického složení látek), odvozuje zákonitosti mezi nimi.

Časové vymezení předmětu

	vyučovací hodina	cvičení
I. ročník	2	0,5
II. ročník	2	X
III. ročník	2	0,5
IV. ročník	(4)	X

Organizace výuky

V I. ročníku jsou vyučovány 2 hodiny týdně v učebně fyziky a 2 hodiny laboratorních cvičení z fyziky měsíčně (studenti rozdělení na 2 skupiny) v laboratoři.

Ve II. ročníku jsou vyučovány 2 hodiny týdně v učebně fyziky.

Ve III. ročníku jsou vyučovány 2 hodiny týdně v učebně fyziky a 2 hodiny laboratorních cvičení z fyziky měsíčně (studenti rozdělení na 2 skupiny) v laboratoři.

Ve IV. ročníku jsou vyučovány 4 hodiny týdně v učebně fyziky, výuka je volitelná, slouží k zopakování a prohloubení znalostí s důrazem na hledání souvislostí, včetně využití matematického aparátu při řešení fyzikálních problémů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme k práci s textem a porozumění úkolům
- připravujeme na postupné objevení vysvětlení složitějších jevů
- sledujeme možnost návaznosti studia specializovaných oborů

Kompetence k řešení problémů

- inspirujeme k řešení problémových úloh „ze života“
- vedeme k vlastní tvůrčí práci
- připravujeme na postupné objevení vysvětlení složitějších jevů

XI.1.C – Fyzika

- diskutujeme nad aktuálními informacemi z vědy a techniky
- zapojujeme studenty do soutěží, olympiád, projektů

Kompetence komunikativní

- vedeme k návrhům cest k řešení problémových úloh
- organizujeme práci ve skupinách, v týmu
- připravujeme na mluvní cvičení na dané téma, sebehodnotíme
- diskutujeme nad aktuálními informacemi z vědy a techniky
- dáváme možnost okamžitého dotazu, diskuse při nejasnosti

Kompetence sociální a personální

- vedeme k návrhům cest k řešení problémových úloh
- vedeme k práci ve skupinách, v týmu
- dáváme možnost prezentace vlastní práce, řešení zadaného úkolu
- dáváme možnost okamžitého dotazu, diskuse při nejasnosti
- snažíme se o vytvoření dobré atmosféry ve třídě

Kompetence občanské

- zdůrazňujeme pravidla slušného chování, diskuse
- kontrolujeme zadané úkoly
- dbáme na dodržování termínů (odevzdání, realizací apod.)
- dbáme na dodržování časů a časových limitů, např. přestávek
- zdůrazňujeme zodpovědnost za majetek

Kompetence k podnikavosti

- vedeme k úvahám o možnosti praktického využití získaných znalostí v budoucím osobním i profesním životě
- podporujeme vlastní iniciativu a tvořivost
- motivujeme k zapojení do projektů a soutěží, podněcujeme k dokončování započatých prací
- vedeme k posuzování a kritickému hodnocení rizik souvisejícím s rozhodováním v reálných životních situacích na základě získaných fyzikálních znalostí

Kompetence digitální

- vedeme k efektivnímu využívání digitálních zařízení a aplikací
  - vedeme k porovnávání zdrojů a hodnocení jejich důvěryhodnosti
  - vedeme k získávání, posuzování, sdílení a sdělování dat, informací a digitálního obsahu v různých formátech
  - vedeme ke správnému zpracování dat z fyzikálních měření
  - vedeme k efektivnímu využívání fyzikálních aplikací a simulací
  - vedeme ke kritickému přístupu k aplikacím, odhadujeme a určujeme chyby měření pomocí různých aplikací
  - vedeme k respektu k duševnímu vlastnictví
-

XI.1.C – Fyzika

Rozpracování vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu

I. ROČNÍK		
Učivo	Očekávané výstupy	Poznámky
Úvod do fyziky <ul style="list-style-type: none"> • soustava jednotek SI	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>student odliší skalární a vektorovou fyzikální veličinu</i> ○ <i>převádí jednotky</i> ○ <i>odvodí rozměr jednotky</i>	
Kinematika <ul style="list-style-type: none"> • základní pojmy • pohyb rovnoměrný přímočarý • pohyb zrychlený • skládání pohybů	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>student počítá v, s, t pohybu rovnoměrně přímočarého</i> ○ <i>orientuje se v grafech pohybu rovnoměrně přímočarého</i> ○ <i>převádí jednotky rychlosti</i> ○ <i>počítá průměrnou rychlost pohybu rovnoměrně přímočarého</i> ○ <i>počítá zrychlení</i> ○ <i>počítá v, s, t pohybu rovnoměrně zrychleného</i> ○ <i>orientuje se v grafech pohybu rovnoměrně zrychleného</i> ○ <i>aplikuje zákonitosti jednoduchého pohybu na pohyb složený</i> ○ <i>upřesňuje podmínky volného pádu</i> ○ <i>počítá s, v volného pádu</i> ○ <i>aplikuje princip nezávislosti pohybů v příkladech</i>	Využití systému Verniér
Dynamika <ul style="list-style-type: none"> • Newtonovy pohybové zákony • hybnost, impuls, zákon zachování hybnosti • tření • vztažné soustavy	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>student zobrazuje sílu</i> ○ <i>popisuje aplikaci Newtonových zákonů v praxi</i> ○ <i>aplikuje Newtonovy zákony v příkladech</i> ○ <i>rozlíší tíhovou sílu a tíhu</i> ○ <i>počítá hybnost, impuls síly</i> ○ <i>upřesní vztah hybnosti a impulsu síly</i> ○ <i>aplikuje na příkladech zákon zachování hybnosti</i> ○ <i>počítá třecí sílu</i> ○ <i>odliší užitečnost x škodlivost tření v praxi</i> ○ <i>zavádí vztažnou soustavu</i> ○ <i>odliší inerciální a neinerciální vztažnou soustavu</i> ○ <i>aplikuje vědomosti na příkladech</i>	
Mechanická práce a energie <ul style="list-style-type: none"> • mechanická práce • mechanická energie • výkon • účinnost	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>student počítá práci, výkon, kinetickou energii, potenciální energii tíhovou, účinnost</i> ○ <i>aplikuje zákon zachování energie na příkladu</i>	
Gravitační pole <ul style="list-style-type: none"> • Newtonův gravitační zákon • gravitační pole, tíhové pole	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>student počítá gravitační sílu</i> ○ <i>odliší gravitační a tíhové pole</i> ○ <i>upřesní rozdílné hodnoty tíhového zrychlení</i>	
Mechanika tuhého tělesa <ul style="list-style-type: none"> • moment síly • momentová věta • skládání sil	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>student počítá moment síly</i> ○ <i>aplikuje momentovou větu</i>	

XI.1.C – Fyzika

<ul style="list-style-type: none"> • těžiště tělesa • stabilita tělesa 	<ul style="list-style-type: none"> ○ skládá početně a graficky různoběžné síly působící v jednom bodě, více bodech ○ aplikuje na příkladě ○ skládá početně a graficky rovnoběžné síly působící ve více bodech ○ aplikuje na příkladě ○ určuje experimentálně těžiště ○ formuluje podmínky stability tělesa ○ uvádí příklady z praxe 	
<p>Mechanické kmitání</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní pojmy • složené kmitání • kyvadlo • přeměny energie v mechanickém oscilátoru • nucené kmitání 	<ul style="list-style-type: none"> ○ student popisuje mechanický oscilátor ○ odečítá základní fyzikální veličiny kmitavého pohybu z grafu ○ popisuje harmonický pohyb ○ zavádí fázi kmitavého pohybu ○ popisuje složené kmitání a princip superpozice ○ popisuje matematické kyvadlo ○ odvozuje vztah pro T ○ experimentuje s matematickým kyvadlem ○ vysvětluje přeměny energie v mechanickém oscilátoru ○ popisuje nucené kmitání, tlumené kmity, rezonanci a aplikaci těchto jevů 	<p>Využití systému Vernier</p>
<p>Mechanické vlnění, akustika</p> <ul style="list-style-type: none"> • popis vlnění • interference vlnění • šíření v prostoru • zvuk 	<ul style="list-style-type: none"> ○ student srovnává mechanické vlnění s mechanickým kmitáním ○ rozděluje vlnění ○ aplikuje ji v příkladech ○ objasní procesy šíření, odrazu, lomu, interference a ohybu vlnění ○ charakterizuje zvuk ○ popisuje zdroje zvuku a šíření zvuku ○ vysvětluje ozvěnu ○ srovnává vlastnosti zvuku s fyzikálními veličinami popisující zvuk 	<p>Využití programu Audacity, aplikace Phypox</p>
<p>Laboratorní cvičení z fyziky</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1. LP – Měření doby reakce z volného pádu, zpracování výsledků měření • 2.LP – Měření času kyvadlem • 3.LP – Pohyb rovnoměrně zrychlený • 4.LP – Volný pád • 5.LP – Určení tíhového zrychlení pomocí matematického kyvadla • 6.LP – Měření rychlosti zvuku 	<ul style="list-style-type: none"> ○ analyzuje pracovní postup ○ vybírá vhodná měřidla a pomůcky ○ měří základní fyzikální veličiny ○ zpracovává výsledky měření ○ statisticky zpracovává naměřené hodnoty ○ dodržuje pravidla bezpečnosti práce v laboratoři 	<ul style="list-style-type: none"> • hromadné zpracování dat: velké soubory dat; funkce a vzorce, vizualizace dat; odhad závislostí • návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků; struktura tabulky

II. ROČNÍK

Učivo	Očekávané výstupy	
-------	-------------------	--

XI.1.C – Fyzika

<p>Molekulová fyzika</p> <ul style="list-style-type: none"> • kinetická teorie látek • modely struktur látek různých skupenství 	<ul style="list-style-type: none"> ○ student vyvozuje důsledky základních experimentů kinetické teorie látek pro chování a vlastnosti látek ○ formuluje základní poznatky o atomu ○ objasní souvislost mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou 	
<p>Termika</p> <ul style="list-style-type: none"> • teplota a její měření • vnitřní energie tělesa • teplo 	<ul style="list-style-type: none"> ○ student rozlišuje teplotní stupnice (Celsiovu, termodynamickou) ○ převádí °C na K a naopak ○ popisuje měření teploty ○ počítá vnitřní energii, teplo ○ charakterizuje měrnou tepelnou kapacitu ○ popisuje druhy přenosu vnitřní energie a aplikace ○ formuluje 1. termodynamický zákon a aplikuje ho v příkladech 	
<p>Změny skupenství</p> <ul style="list-style-type: none"> • změny skupenství • fázový diagram 	<ul style="list-style-type: none"> ○ student popisuje jednotlivé změny skupenství a jejich závislost na vnějších parametrech ○ aplikuje v příkladech měrné skupenské teplo tání ○ orientuje se v teplotách tání látek ○ popisuje tání, tuhnutí v praxi ○ popisuje var a závislost t_v na p (s aplikací) ○ kreslí, popisuje fázový diagram a aplikuje na příkladech 	
<p>Plyny</p> <ul style="list-style-type: none"> • ideální plyn • izo-děje • stavová rovnice • práce plynu 	<ul style="list-style-type: none"> ○ student popisuje experimentální rozdělení molekul plynu podle rychlosti ○ formuluje zákony izo- dějů, kreslí diagramy ○ aplikuje zákony izo- dějů v příkladech ○ aplikuje stavovou rovnici v příkladech ○ počítá, graficky určuje práci vykonanou plynem ○ určuje práci při kruhovém ději ○ formuluje 2. termodynamický zákon a aplikuje ho v příkladech 	
<p>Pevné látky</p> <ul style="list-style-type: none"> • struktura • deformace • teplotní roztažnost 	<ul style="list-style-type: none"> ○ rozděluje deformaci, uvádí příklady ○ analyzuje vznik a průběh procesu pružné deformace pevných těles ○ popisuje deformaci tahem ○ aplikuje Hookův zákon v příkladech ○ popisuje roztažnost pevných těles ○ počítá změnu objemu, délky ○ uvádí příklady z praxe 	
<p>Kapaliny</p> <ul style="list-style-type: none"> • povrchová vrstva • jevy na rozhraní pevného tělesa a kapaliny 	<ul style="list-style-type: none"> ○ student demonstuje chování povrchu kapaliny ○ popisuje povrchové napětí v praxi 	

XI.1.C – Fyzika

<ul style="list-style-type: none"> • kapilární jevy • objemová roztažnost 	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>demonstruje jevy na rozhraní pevného tělesa a kapaliny</i> ○ <i>popisuje kapilární jevy a jejich aplikaci</i> ○ <i>demonstruje objemovou roztažnost kapalin</i> ○ <i>počítá změnu objemu</i> ○ <i>porovná zákonitosti teplotní roztažnosti pevných těles a kapalin a využívá je k řešení praktických problémů</i> ○ <i>vysvětluje pojem anomálie vody</i> 	
<p>Elektrický náboj</p> <ul style="list-style-type: none"> • elektrické pole • elektrické napětí • kapacita 	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>student popisuje jednoduchý model atomu</i> ○ <i>charakterizuje princip přenosu el. náboje</i> ○ <i>rozděluje látky na vodiče a nevodiče, uvádí příklady</i> ○ <i>formuluje Coulombův zákon</i> ○ <i>aplikuje ho v příkladech</i> ○ <i>popisuje identifikaci (měření) el. náboje</i> ○ <i>graficky znázorňuje el. pole</i> ○ <i>počítá intenzitu el. pole</i> ○ <i>porovná účinky el. pole na vodič a izolant</i> ○ <i>vysvětluje jev elektrostatické indukce a jev polarizace molekul</i> ○ <i>popisuje rozložení náboje na vodiči</i> ○ <i>aplikuje na příkladech z praxe</i> ○ <i>měří el. napětí</i> ○ <i>popisuje kondenzátor</i> ○ <i>rozděluje kondenzátory</i> ○ <i>počítá kapacitu kondenzátoru</i> ○ <i>popisuje spojování kondenzátorů</i> ○ <i>počítá výslednou kapacitu</i> 	
<p>Elektrický proud</p> <ul style="list-style-type: none"> • elektrický proud • elektrický zdroj • odpor vodiče • řešení elektrické sítě • práce a výkon elektrického proudu 	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>student formuluje podmínky vedení el. proudu</i> ○ <i>počítá el. proud</i> ○ <i>rozděluje el. proud</i> ○ <i>měří el. proud</i> ○ <i>popisuje el. zdroj</i> ○ <i>rozděluje el. zdroje, uvádí příklady</i> ○ <i>formuluje Ohmův zákon</i> ○ <i>aplikuje Ohmův zákon v příkladech</i> ○ <i>popisuje, počítá el. odpor</i> ○ <i>vysvětluje závislost R na parametrech vodiče a teplotě</i> ○ <i>popisuje aplikace (rezistor, reostat)</i> ○ <i>popisuje, počítá spojování rezistorů</i> ○ <i>aplikuje v příkladě</i> ○ <i>vysvětluje pojem el. síť, uzel, větev</i> ○ <i>počítá el. práci, el. výkon, teplo odevzdané spotřebičem</i> 	
<p>Elektrický proud v kapalinách</p> <ul style="list-style-type: none"> • elektrický proud v kapalinách 	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>student charakterizuje elektrolyt</i> 	

XI.1.C – Fyzika

<ul style="list-style-type: none"> • elektrolýza • chemické zdroje elektrického napětí 	<ul style="list-style-type: none"> ○ popisuje elektrický proud v kapalinách ○ formuluje Faradayovy zákony elektrolýzy ○ aplikuje 1. Faradayův zákon v příkladě ○ popisuje užití elektrolýzy ○ popisuje, rozděluje, srovnává chemické zdroje napětí ○ popisuje aplikace 	
<p>Elektrický proud v plynech a vakuu</p> <ul style="list-style-type: none"> • elektrický proud v plynech • výboj 	<ul style="list-style-type: none"> ○ student charakterizuje ionizaci plynu ○ popisuje elektrický proud v plynu ○ charakterizuje nesamostatný a samostatný výboj ○ rozděluje výboj, charakterizuje jednotlivé druhy ○ popisuje aplikace ○ charakterizuje katodové záření, výboj ve vakuu 	
<p>Elektrický proud v polovodičích</p> <ul style="list-style-type: none"> • elektrický proud v polovodičích • polovodičová dioda 	<ul style="list-style-type: none"> ○ student charakterizuje polovodiče, uvádí příklady ○ rozděluje polovodiče ○ charakterizuje druhy příměsové vodivosti ○ popisuje polovodičovou diodu ○ popisuje diodový jev ○ aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, kapalinách, plynech a polovodičích při analýze chování těles z těchto látek v el. obvodech 	

III. ROČNÍK

Učivo	Očekávané výstupy	Poznámky
<p>Magnetické pole</p> <ul style="list-style-type: none"> • stacionární magnetické pole • nestacionární magnetické pole 	<ul style="list-style-type: none"> ○ student charakterizuje magnetické pole ○ popisuje Oerstedův pokus ○ graficky znázorňuje magnetické pole ○ formuluje, aplikuje Ampérovo pravidlo pravé ruky pro směr magnetických indukčních čar ○ formuluje, aplikuje Flemingovo pravidlo levé ruky ○ popisuje magnetické pole cívky ○ formuluje, aplikuje APPR pro cívku ○ rozděluje magnetické látky, uvádí příklady ○ popisuje elektromagnetickou indukci ○ definuje Faradayův zákon elektromagnetické indukce ○ aplikuje ho v příkladech ○ formuluje, aplikuje Lenzův zákon 	

XI.1.C – Fyzika

<p>Střídavý proud</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní pojmy • obvod střídavého proudu s rezistorem • výkon střídavého proudu • střídavý proud v energetice 	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>student charakterizuje střídavý proud</i> ○ <i>charakterizuje, počítá efektivní (maximální) hodnoty I a U</i> ○ <i>počítá činný výkon</i> ○ <i>využívá zákon elektromagnetické indukce k objasnění funkce elektrických zařízení</i> ○ <i>charakterizuje výrobu elektrické energie</i> ○ <i>popisuje elektromotor</i> ○ <i>diskutuje o pravidlech bezpečnosti při práci s elektrickým proudem</i> ○ <i>umí poskytnout první pomoc při úrazu elektrické proudem</i> ○ <i>popisuje transformátor</i> ○ <i>popisuje aplikaci transformátoru</i> 	
<p>Elektromagnetické vlnění</p> <ul style="list-style-type: none"> • popis • šíření 	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>charakterizuje elektromagnetickou vlnu</i> ○ <i>popisuje vlastnosti elektromagnetického vlnění</i> ○ <i>rozděluje elektromagnetické vlnění, popisuje aplikace</i> ○ <i>porovnává šíření různých druhů elektromagnetického vlnění v rozličných prostředích</i> ○ <i>popisuje důsledky stálé rychlosti světla v inerciálních soustavách</i> 	Práce s termokamerou
<p>Optika</p> <ul style="list-style-type: none"> • světlo • zákony paprskové optiky • vlnová optika • geometrická optika 	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>student popisuje šíření světla</i> ○ <i>znázorňuje odraz světla</i> ○ <i>formuluje zákon odrazu světla</i> ○ <i>rozděluje, znázorňuje lom světla</i> ○ <i>formuluje Snellův zákon</i> ○ <i>popisuje důsledky lomu světla</i> ○ <i>využívá zákony šíření světla v prostředí k určování vlastností zobrazení předmětů jednoduchými optickými soustavami</i> ○ <i>popisuje rovinné zrcadlo</i> ○ <i>znázorňuje chod paprsků, resp. obraz</i> ○ <i>popisuje, rozděluje kulová zrcadla</i> ○ <i>znázorňuje chod důležitých zobrazovacích paprsků</i> ○ <i>vytváří graficky obraz</i> ○ <i>popisuje aplikaci zrcadel</i> ○ <i>formuluje zobrazovací rovnici kulového zrcadla + znaménkovou konvenci</i> ○ <i>aplikuje v příkladech</i> ○ <i>popisuje, rozděluje čočky</i> ○ <i>znázorňuje chod důležitých zobrazovacích paprsků</i> ○ <i>definuje optickou mohutnost</i> ○ <i>vytváří graficky obraz</i> ○ <i>formuluje zobrazovací rovnici čočky + znaménkovou konvenci</i> ○ <i>aplikuje v příkladech</i> 	

XI.1.C – Fyzika

	<ul style="list-style-type: none"> ○ popisuje oko, akomodaci oka, vady oka a jejich eliminaci ○ popisuje disperzi světla ○ charakterizuje interferenci světla, interferenci na tenké vrstvě ○ popisuje funkci lupy ○ uvádí užití interference v praxi ○ popisuje ohyb světla, ohyb světla na optické mřížce 	
Atomová fyzika <ul style="list-style-type: none"> • Bohrov model atomu • fotoelektrický jev 	<ul style="list-style-type: none"> ○ charakterizuje Planckovu kvantovou hypotézu ○ popisuje fotoelektrický jev ○ aplikuje jeho zákonitost v příkladě ○ charakterizuje Bohrov model atomu ○ specifikuje jeho nevýhody ○ využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročástic k řešení fyzikálních problémů 	
Jaderná fyzika <ul style="list-style-type: none"> • základní pojmy • radioaktivita • jaderné reakce • jaderná energetika • využití radionuklidů 	<ul style="list-style-type: none"> ○ student popisuje atomové jádro ○ charakterizuje jaderné síly ○ charakterizuje radioaktivitu ○ popisuje druhy radioaktivního záření ○ navrhuje možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření ○ charakterizuje poločas přeměny ○ formuluje zákon radioaktivní přeměny ○ aplikuje ho v příkladě ○ využívá zákon radioaktivní přeměny k předvídání chování radioaktivních látek ○ charakterizuje umělou radioaktivitu ○ popisuje jaderné reakce ○ uvádí příklady jaderné fúze ○ charakterizuje jaderné štěpení, řetězovou jadernou reakci ○ analyzuje jaderný reaktor, jadernou elektrárnu ○ popisuje využití radionuklidů 	
Laboratorní práce <ul style="list-style-type: none"> • 1.LP – Jednoduché elektronické zapojení • 2.LP – Určení $V - A$ charakteristiky spotřebičů • 3.LP – Měření elektrického odporu rezistoru přímou metodou • 4.LP – Měření měrného elektrického odporu vodiče • 5.LP – Zatěžovací charakteristika zdroje • 6.LP – Určení vlnové délky světla 	<ul style="list-style-type: none"> ○ analyzuje pracovní postup (schéma zapojení) ○ vybírá vhodná měřidla a pomůcky ○ měří základní fyzikální veličiny ○ zpracovává výsledky měření ○ statisticky zpracovává naměřené hodnoty ○ dodržuje pravidla bezpečnosti práce v laboratoři 	<ul style="list-style-type: none"> • hromadné zpracování dat: velké soubory dat; funkce a vzorce, vizualizace dat; odhad závislostí • návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků; struktura tabulky

XI.1.C – Fyzika

IV. ROČNÍK		
Učivo	Očekávané výstupy	Poznámky
Fyzika <ul style="list-style-type: none"> • mechanika • termodynamika a molekulová fyzika • mechanické kmitání a vlnění • elektřina a magnetismus • optika 	<ul style="list-style-type: none"> ○ student se orientuje ve fyzikálních veličinách (značkách, jednotkách) ○ popisuje fyzikální zákonitosti mezi nimi ○ formuluje fyzikální zákony ○ aplikuje vědomosti v příkladech ○ vysvětluje fyzikální děje ○ orientuje se v MFCHT ○ volí vhodná měřidla a přístroje a pracuje s nimi ○ analyzuje, zpracuje výsledky měření ○ orientuje se v historii fyziky 	<ul style="list-style-type: none"> • myšlenkové mapy • práce s grafy a schémata • využití programu Geogebra
Elektrický proud v polovodičích <ul style="list-style-type: none"> • polovodičové součástky 	<ul style="list-style-type: none"> ○ popisuje tranzistor ○ charakterizuje tranzistorový jev ○ aplikuje v praxi 	
Střídavý proud <ul style="list-style-type: none"> • obvod střídavého proudu • výkon střídavého proudu • střídavý proud v energetice 	<ul style="list-style-type: none"> ○ student charakterizuje střídavý proud ○ popisuje chování R, L, C v obvodu střídavého proudu ○ aplikuje rezistanci, indukanci, kapacitanci v příkladech ○ charakterizuje složený obvod RLC ○ kreslí fázorový diagram ○ odvozuje vztah pro U_m ○ charakterizuje, počítá rezonanci ○ odvozuje vztah pro výkon střídavého proudu ○ charakterizuje, počítá efektivní (maximální) hodnoty I a U ○ počítá činný výkon ○ využívá zákon elmg. indukce k objasnění funkce elektrických zařízení ○ charakterizuje výrobu el. energie ○ popisuje 3F generátor ○ charakterizuje trojfázový proud, fázové a sdružené napětí ○ charakterizuje točivé mg. pole ○ popisuje elektromotor ○ popisuje zapojení el. zásuvky ○ diskutuje o pravidlech bezpečnosti při práci s el. proudem ○ popisuje, počítá transformátor ○ popisuje aplikaci transformátoru ○ popisuje přenos el. energie 	
Elektromagnetické záření <ul style="list-style-type: none"> • rozdělení • fotometrie • spektra látek • RTG záření 	<ul style="list-style-type: none"> ○ student popisuje, kreslí oscilační obvod ○ student charakterizuje spektrum elektromagnetického záření ○ popisuje základní fotometrické veličiny ○ charakterizuje černé těleso 	

XI.1.C – Fyzika

	<ul style="list-style-type: none"> ○ popisuje zákony záření černého tělesa ○ rozděluje, popisuje spektra látek ○ popisuje spektrální analýzu a její využití ○ charakterizuje RTG záření ○ popisuje jeho zdroj ○ charakterizuje vlastnosti, využití 	
<p>Atomová fyzika</p> <ul style="list-style-type: none"> • laser • historické objevy • Bohrov model atomu 	<ul style="list-style-type: none"> ○ student charakterizuje spontánní emisi, absorpci, stimulovanou emisi ○ popisuje princip laseru, využití ○ charakterizuje atom, uvádí základní veličiny atomové fyziky ○ popisuje objevy J.Thomsona, R.Millikana, E.Rutherforda ○ charakterizuje pojem izotop ○ vysvětluje princip hmotnostního spektrometru ○ charakterizuje Planckovu kvantovou hypotézu ○ popisuje fotoelektrický jev ○ aplikuje jeho zákonitost v příkladě ○ charakterizuje Bohrov model atomu ○ specifikuje jeho nevýhody ○ využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročástic k řešení fyzikálních problémů 	
<p>Jaderná fyzika</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní pojmy • radioaktivita • jaderné reakce • jaderná energetika • využití radionuklidů 	<ul style="list-style-type: none"> ○ student popisuje atomové jádro ○ charakterizuje jaderné síly ○ charakterizuje radioaktivitu ○ popisuje druhy radioaktivního záření ○ navrhuje možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření ○ charakterizuje poločas přeměny ○ formuluje zákon radioaktivní přeměny ○ aplikuje ho v příkladě ○ využívá zákon radioaktivní přeměny k předvídání chování radioaktivních látek ○ charakterizuje přeměnové řady ○ charakterizuje umělou radioaktivitu ○ popisuje jaderné reakce ○ posuzuje je z hlediska vstupních a výstupních částic i energetické bilance ○ uvádí příklady jaderné fúze ○ charakterizuje jaderné štěpení, řetězovou jadernou reakci ○ popisuje historii jaderné energetiky ○ analyzuje jaderný reaktor, jadernou elektrárnu ○ popisuje využití radionuklidů 	

XI.1.C – Fyzika

Speciální teorie relativity <ul style="list-style-type: none"> • vznik • 2 základní principy • důsledky • vztah mezi energií a hmotností	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>student charakterizuje základní poznatky klasické mechaniky</i> ○ <i>popisuje vznik STR</i> ○ <i>formuluje 2 principy STR</i> ○ <i>vysvětluje jejich důsledky (relativnost současnosti, dilataci času, kontrakci délek, relativistické skládání rychlostí)</i> ○ <i>aplikuje důsledky v příkladech</i> ○ <i>charakterizuje poznatky relativistické dynamiky</i> ○ <i>vysvětluje vztah $E = m \cdot c^2$</i>	
Praktické úlohy <ul style="list-style-type: none"> • výroba fyzikální pomůcky	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>student aplikuje vědomosti v praktické úloze</i> ○ <i>orientuje se v technickém výkresu (elektrotechnickém schématu)</i> ○ <i>volí pracovní postupy, materiály</i> ○ <i>pracuje s papírem, dřevem, kovem, plastem</i>	